

УТВЪРДИЛ:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....
Магистърска програма: (код и наименование)

С	Л	Б	3	0					
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--

Компютърна лингвистика. Интернет технологии в хуманитаристиката
(редовна форма на обучение)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--	--

(код и наименование) Лингвистична типология

Преподавател: Екатерина Търпоманова

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		60
ОБЩА ЗАЕТОСТ		90
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		3

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	50
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по лингвистична типология има за цел да запознае студентите с целите и принципите на типологията на езиците, езиковите универсалии и подходите в типологичните класификации. Представят се основни типологични класификации и сходства на езиците по света в синтаксиса, морфологията, фонологията и лексиката, както и основни принципи на лексикализацията и граматикализацията. Съпоставят се типологичните и ареалните характеристики на езиците, обяснява се теорията на езиковите съюзи.

Предварителни изисквания:

Добра лингвистична подготовка на студентите, за да могат да вникнат в обясненията на типологичните характеристики в различните езикови равнища.

Очаквани резултати:

Очаква се студентите да придобият познания за универсални явления в езиците, както и за причините на възникването им. Тези познания са приложими в компютърната обработка на естествените езици.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Принципи на лингвистичната типология. Защо класифицираме езиците?	2

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

2	Универсални явления в езиците. Видове езикови универсалии. Обяснение на езиковите универсалии.	2
3	Универсална граматика. Хипотеза за вродеността на езика.	2
4	Типологични срещу ареални явления. Езикови контакти и езикови съюзи.	2
5	Балканският езиков съюз. Характеристики на стандартния средноевропейски.	2
6	Теория на граматикализацията. Механизми на граматикализация.	2
7	Знак и значение.	2
8	Типология на семантиката. Семантични примитиви.	2
9	Типология на синтактичните явления. Видове словоред. Импликативни универсалии и корелации в словореда.	2
10	Типология на морфо-синтактичните явления. Видове кодиране на аргументите. Номинативно-акузативен и ергативно-абсолютивен строй.	2
11	Типология на морфологичните явления. Синтетични и аналитични езици. Морфологична класификация.	2
12	Универсални явления при частите на речта.	2
13	Типология на лексиката. Лексикализация.	2
14	Типология на фонологичните явления. Фонологични системи. Импликативни универсалии във фонологията.	2
15	Типологични атласи. Световният атлас на езиковите структури (WALS).	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Принципи на лингвистичната типология. Защо класифицираме езиците?
2	Универсални явления в езиците. Видове езикови универсалии. Обяснение на езиковите универсалии.
3	Универсална граматика. Хипотеза за вродеността на езика.
4	Типологични срещу ареални явления. Езикови контакти и езикови съюзи.
5	Балканският езиков съюз. Характеристики на стандартния средноевропейски.
6	Теория на граматикализацията. Механизми на граматикализация.
7	Знак и значение.
8	Типология на семантиката. Семантични примитиви.
9	Типология на синтактичните явления. Видове словоред. Импликативни универсалии и корелации в словореда.
10	Типология на морфо-синтактичните явления. Видове кодиране на аргументите. Номинативно-акузативен и ергативно-абсолютивен строй.
11	Типология на морфологичните явления. Синтетични и аналитични езици.

	Морфологична класификация.
12	Универсални явления при частите на речта.
13	Типология на лексиката. Лексикализация.
14	Типология на фонологичните явления. Фонологични системи. Импликативни универсалии във фонологията.
15	Типологични атласи. Световният атлас на езиковите структури (WALS).

Библиография

Основни:

- Асенова, П. (2015). *Балканско езикознание*. Велико Търново: Фабер.
- Кръстев, Н. (2018). *Същност и универсални характеристики на името и глагола*. УИ „Св. Климент Охридски“.
- Пенчева, М. (2006): *Езикови универсалии и типология*. София: УИ на СУ „Св. Климент Охридски“.
- Aikhenvald, A. Y. & R. M. W. Dixon. (2014). *The grammar of knowledge: a cross-linguistic typology*. Oxford: Oxford University Press.
- Brinton, L. J. & E. Traugott. (2005). *Lexicalization and Language Change*. Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (1965) *Aspects of the Theory of Syntax*. MIT Press.
- Comrie, B. (1989). *Language universals and linguistic typology: Syntax and morphology*. Oxford: Blackwell.
- Eifring, H. & R. Theil (2005). *Linguistics for Students of Asian and African Languages*. Manuscript. University of Oslo.
- Greenberg, Joseph H. (ed.). (1963). *Universals of Language*. London: MIT Press.
- Haspelmath, M. (2001). *The European linguistic area: Standard Average European. Language Typology and Language Universals* (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft vol. 20.2). Berlin: De Gruyter, pp. 1492–1510.
- Heine, B. & T. Kuteva. (2007). *The Genesis of Grammar*. Oxford: Oxford University Press.
- Hopper, P. J. and E. Traugott. *Grammaticalization*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
- Lehmann, W. P. (Ed.), *Syntactic typology: Studies in the phenomenology of language*. Austin: University of Texas Press.
- Song, J.J. (ed.) (2011). *The Oxford Handbook of Linguistic Typology*. Oxford: Oxford University Press.
- Wierzbicka, A. (1996) *Semantics: Primes and Universals*. Oxford University Press.
- *The World Atlas of Language Structures* (WALS Online) <https://wals.info>

Допълнителна:

Дата: 23.02.222

Съставил:
доц. Екатерина Търпоманова